

Vähittäismarkkinoiden menettelytapojen kehitysryhmä 3/2021

Aika:	Keskiviikkona 9.6.2021 klo 12.00-16.00	
Paikka:	Etäkokous	
Osallistajat:	Greetta Arha	Leppäkosken Group Oy
	Mari Eskelinen	Helen Oy
	Kaisa Jarmas	Tampereen Sähköverkko Oy
	Tia Kautto	Vattenfall Oy
	Santeri Viljakainen	Väre Oy (kohdat 1-8, klo 14 saakka)
	Maire Siltanen	Lumo Energia Oyj (poissa kohdassa 8, klo 14-15 aikana)
	Sampo Suhonen	Lappeenrannan Energia Oy (kohdat 1-8, klo 15.15 saakka)
	Sanna Turunen	Caruna Oy
	Ina Lehto	Energiateollisuus ry (poissa kohdassa 8, klo 13-14.15 aikana)
	Riina Heinimäki, siht.	Energiateollisuus ry
Este:	Jari Rusanen	Kajave Oy, puheenjohtaja
	Sari Wessman	Alva Sähköverkko Oy
	Emma Saarela	Elenia Oy
	Anne Kulla	Kokkolan Energia Oy

1. Kokouksen avaus ja muistutus kilpailulainsäädännön noudattamisesta

Puheenjohtaja oli estynyt osallistumaan kokoukseen. Sihteeri toimi kokouksen puheenjohtajana ja avasi kokouksen. Sihteeri muistutti osallistujia kilpailulainsäädännön noudattamisesta kokouksessa, jossa on kilpailijoita paikalla. Merkittiin tiedoksi TEAMS-aineistoon liitetty kilpailuoikeudellisten sääntöjen [muistilista](#).

2. Esityslistan hyväksyminen

Esityslista hyväksyttiin lisäämällä muihin asioihin myyjän toiminnan loppuminen.

3. Edellisen kokouksen muistio

Edellisen kokouksen 2/2021 muistio hyväksyttiin muutoksitta.

4. Datahub

4.1 Datahub ajankohtaista

Käytiin nopeasti läpi datahub-hankkeen ajankohtainen tilanne.

Asiakkuustoimikunta oli omassa kokouksessaan todennut, että aikataulun osalta tilanne näyttää valoisemmalta. Riskejä toki on edelleen ja tilanne vaihtelee yhtiöittäin, mutta yleinen tunnelma vaikuttaa olevan hieman positiivisempi kuin aikaisemmin. Kehitysryhmä vahvisti, että toimikunnan tilannekuva vastaa heidän käsitystään.

Palvelusopimuspaketti oli keväällä Energiaviraston julkisessa kuulemisessa. Energiavirasto on saamiensa lausuntojen perusteella toimittanut Fingrid Datahubille (FGDH) lausuntopyyynnön palvelusopimukseen liittyen. FGDH on toimittanut vastauksensa virastolle 23.4.2021. Lisäksi FGDH on käynyt viraston kanssa useampia keskusteluja sopimusehdoista. Vahvistuspäätöstä odotetaan ennen kesää. Tavoitteena on, että sopimukset voidaan allekirjoittaa ennen 31.10.2021.

Datahubin kustannuksista saatiin uutta tietoa 28.5. pidetyssä ajankohtaiseminaarissa. Datahubin kustannukset vaikuttaisivat olevan noin kolminkertaisia vuoden 2014 selvitykseen verrattuna. ET on lausunut tästä TEMille asetuslausuntojen yhteydessä.

Kehitysryhmä keskusteli ensimmäisen tuotannollisen koekäytön etenemisestä. Tuko etenee suunnitelmallisesti, eikä ole ilmennyt erityisiä huolia. Ensimmäisten päivien aikana osa toimijoista on jo pystynyt lähettämään onnistuneesti sanomia hubiin, perustamaan käyttöpaikkoja sekä toimittamaan mittaustietoja. Tuko on lähtenyt hyvin käyntiin. Toki joitakin haasteita luonnollisesti tässä vaiheessa on myös ollut, mutta pääosin niiltä osin, kun järjestelmät eivät ole vielä valmiita. Tuotannollinen koekäyttö alkaa suurilla volyymeilla ensi maanantaina (14.6.). Tämä osoittaa varsinaisesti, mikä toimii ja mikä ei. Kehitysryhmän jäsenillä oli odottavainen tunnelma ensi viikon osalta.

Merkittiin tiedoksi ajankohtainen tilanne ja käyty lyhyt keskustelu.

4.2 Käyttöönottotyöryhmän katsaus

Sihteeri kertoi käyttöönottotyöryhmän viimeaikaisesta työstä, joka on keskittynyt mallisähköposteihin. Mallisähköpostit on nyt viimeistely. Kehitysryhmän kommentit on huomioitu. Seuraavaksi Runbook-ryhmä laatii teknisen kuvauksen, jotta sähköpostien koneellinen käsittely olisi mahdollista.

Käyttöönottosuunnitelman päivitetty versio julkaistiin maaliskuun lopussa ja englanninkielinen versio 26.5. Ajankohtaiseminaari, jossa muutokset esiteltiin, pidettiin 23.4.

Lakiehdotus datahubin käyttöönottojaksosta, eli jäädytysjaksosta pitäisi tulla lausunnoille lähiaikoina. Datahubin käyttöönottajakson aikana datahubin ei tarvitse hyväksyä uusia rekisteröintejä tai niiden irtisanomisia. Laissa on kuvattu säännöt, miten toimitaan, jos joku nykyinen osapuoli ei rekisteröidy datahubiin ennen 1.11.2021 tai jos rekisteröityneen osapuolen toiminta päättyy 1.11.2021 jälkeen. Ehdotusta on esitelty kehitysryhmien yhteiskokouksessa 19.5. ja ajankohtaiseminaarissa 28.5.

Fingrid Datahub on parhaillaan pystyttämässä omaa asiakaspalveluaan. Kolme uutta henkilöä on rekrytoitu tätä varten. Asiakaspalvelujärjestelmän hankinta ajoittuu syksyyn 2021. Syksyllä on mietitty myös asiakaspalvelun tilannekatsauksia, joista on tulossa tietoa tarkemmin lähempänä. Toimijat ovat toivoneet hankkeelta nykyisen tukipalvelun lisäksi puhelinneuvontaa. Tämä mahdollistunee uuden järjestelmän myötä, mutta vielä on epäselvää, missä vaiheessa on käytössä.

Merkittiin tiedoksi.

4.3 Prosessiryhmän katsaus

Ei käsitelty Jarin ja Emman ollessa estyneitä osallistumaan kokoukseen.

Puheenjohtaja välitti ennen kokousta terveiset viime kokouksessa käsitellyistä keskeisistä asioista. Tiedon laatu oli edelleen puhututtanut kokouksessa. Ongelmaksi on havaittu jo kertaalleen korjatun tiedon muuttumiseen liittyvät haasteet. Toisen osapuolen korjaama tieto saattaa korvaantua vanhalla/väärällä tiedolla, jos molemmat osapuolet eivät korjaa tietoa yhdenmukaisesti omalta osaltaan. Samoin risteäviä sopimuksia käsittelevässä taulukossa on havaittu virheellisyyksiä. Tähän palataan prosessiryhmän seuraavissa kokouksissa.

Merkittiin tiedoksi, että prosessiryhmän 3.6.2021 kokouksen aineisto löytyy Teamsista Datahub prosessiryhmä -kansioista.

5. Nykyisten mittareiden kyvykkyys dynaamisemman ohjauksen mahdollistamiseksi

Ina kertoi Asiakkuustoimikunnan todenneen, että nykyisten mittareiden hyödyntäminen dynaamiseen ohjaukseen ennen uusien mittareiden käyttöönottoa olisi todennäköisesti aika lyhyt välivaihe. Toimikunta näki tämän välivaiheen hyödyt suhteessa kehityspanoksiin riittämättömiksi, joten kaikki kehityspanokset ja -resurssit kannattaa käyttää seuraavan sukupolven mittareiden

ohjausmahdollisuuksien hyödyntämiseen, eikä enää edistetä nykyisten mittareiden dynaamista ohjausta. Toimikunta kiitti kehitysryhmää asian huolellisesta selvittämisestä.

Toistaiseksi ei ole tiedossa, milloin aletaan valmistella sääntelyä uusien mittareiden kuormanohjausrajapinnasta tai nykyisten mittareiden kautta tapahtuvan kuormanohjauksen siirtämisestä myyjän ja asiakkaan väliseksi sopimusasiaksi. Aikataulu näiden muutosten toteutumisen osalta on siis vielä auki.

6. Lausuntopyyntö: valtioneuvoston asetus sähkötoimitusten selvityksestä ja mittauksesta

Merkittiin tiedoksi ET:n [lausunto](#) mittausasetuksesta, joka toimitettiin ministeriölle kokousta edeltäneenä päivänä. ET:n lausunnon keskeisimmät asiat ovat mittauksen siirtymäsäännökset ja uusien mittareiden vaatimuksien yksityiskohdat, kuten esimerkiksi näyttövaatimus ja reaaliaikarajapinta. Ensimmäisen osalta Tukesin kanta on tiukka, eikä ET:n kommentteilla liene menestymisen mahdollisuuksia.

7. Lausuntopyyntö: työ- ja elinkeinoministeriön asetus sähkökaupassa ja sähkötoimitusten selvityksessä noudatettavasta tiedonvaihdosta

Ehdotus työ- ja elinkeinoministeriön asetukseksi sähkökaupassa ja sähkötoimitusten selvityksessä noudatettavasta tiedonvaihdosta on julkaistu kommentoivaksi. Tässä asetuksessa säädetään sanomien aikarajoista ja muodoista. Tämä täydentää edellisessä kohdassa käsiteltyä mittausasetusta (valtioneuvoston asetus sähkötoimitusten selvityksestä ja mittauksesta). Lausunnot pyydetään antamaan 15.6.2021 mennessä.

Lausuntopyyntö, asetus perustelumuiotioineen sekä ohjeet lausunnon antamiseen löytyvät lausuntopalvelu.fi -portaalista:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=4a7f4e64-553a-4314-b7e3-bd7a923f9f0d>

Sihteeri esitteli ET:n lausuntoluonnosta. Kehitysryhmällä ei ollut kommentteja siihen. **Sovittiin, että mahdolliset kommentit tulee lähettää sihteerille viimeistään perjantaina 11.6.**

8. Menettelyohjeiden päivitys Datahubin käyttöönoton johdosta

Käytiin läpi menettelyohjetta sivulta 25 eteenpäin. Tehtiin tarvittavia muutoksia lukuun 3.2.5 saakka. Sovittiin, että tästä jatketaan elokuussa. Sihteeri lähettää kokousaikakyselyn erikseen.

9. Muut asiat

9.1 Myyjän toiminnan loppuminen

Sihteeri kertoi, että julkisuudessa olleiden tietojen mukaan veropetosta koskeva esitutkinta liittyy Fi-Nergy Voima Oy:n, Fi-Nergy Voima Oü:n ja 365 Hankinta Oy:n toimintaan.

Yhtiöt jatkavat edelleen toimintaansa. Energiavirasto ja kuluttaja-asiamies ovat ilmoittaneet seuraavansa tilannetta tiiviisti ja valmistautuvansa tarvittaessa antamaan asiakkaille toimintaohjeita. Jos tilanne johtaisi myyjän konkurssiin, niin konkurssipesä tekee päätöksen sopimuksiensa tilanteesta. Vaihtoehtoina on mm. sopimuskannan myynti toiselle myyjälle, toiminnan jatkaminen konkurssipesän nimiin tai toiminnan loppuminen kokonaan.

ET on esittänyt Energiavirastolle toiveen, että sen tulisi ohjeistaa myös verkkoyhtiöitä, jos tilanne päättyy siihen, että myyjän toiminta päättyy kokonaan ja toimialalla joudutaan käynnistämään sähkömarkkinalain 102 §:n mukaiset toimenpiteet. Lain mukaan jakeluverkonhaltijan on ilmoitettava asiakkaalle sähkönjakelun keskeyttämisestä myyjästä johtuvasta syystä ennen sähkönjakelun keskeyttämistä. Lisäksi jakeluverkonhaltijan on huolehdittava siitä, että kuluttajalle toimitetaan sähköä vähintään kolmen viikon ajan ilmoituksen lähettämisestä. Jos asiakas verkonhaltijan tiedottamisesta huolimatta pysyy passiivisena, eikä hanki itselleen uutta myyjää, joudutaan kohde määräajan jälkeen katkaisemaan myyjättömänä.

Verkkoyhtiöiden on syytä seurata viranomaisen tiedotusta aktiivisesti ja varautua tilanteeseen, että myyjän toiminta päättyy. Edellisen kerran olimme vastaavanlaisessa tilanteessa vuonna 2018,

kun Werelin toiminta päättyi. Silloin Energiavirasto jakoi sekä verkkoyhtiöille että asiakkaille ohjeet. Ne kannattaa varmuuden vuoksi palautella mieliin.

10. Seuraavat kokoukset

Seuraavat kokoukset on sovittu pidettäväksi:

- keskiviikko 8.9.2021 klo 9.30-14.00
- keskiviikko 27.10.2021 klo 9.30-14.00
- keskiviikko 8.12.2021 klo 9.30-14.00

11. Kokouksen päättäminen

Sihteeri kiitti osallistujia kokouksesta, toivotti kaikille hyvää kesää ja päätti kokouksen klo 15:36.